

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I concede that But Members of the Legislature have a right and privilege to bring to the notice of the Government that such and such a thing should be done.

There is another point regarding S. R. C. Report. Sri Mahomed Imam is reported to have made some attacks on Sri Channiah, the Minister for Local Self-Government that he is using his office to influence the Members of the Legislature.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member did not raise that point then. Suppose everybody raises such points. Can we continue the debate? The Member can answer it while making his speech. I do not allow that now.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—He has made unfounded allegations.

Mr. SPEAKER.—You may answer that while you reply.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am not answering on his behalf. What I would like to bring to the notice of the House is that Sri Hanumanthaiya is using the office of Chief Minister to influence the Members of the Assembly.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is entitled to level any criticism while making his speech. I cannot allow everybody to rise and make allegations.

Sri R. K. PRASAD (Bangalore).—What about the ruling that you have promised?

Mr. SPEAKER.—I will give it to-morrow. I have not forgotten it. It is an important matter and I will give the ruling certainly to-morrow.

STATES REORGANISATION COMMISSION REPORT.

Motion to consider (Contd.)

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಮಹತ್ವರವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒರಿಸ್ಸಾದ ರಾಜ್ಯಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಫಜಲಾಬಿ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕುಂಜು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪರ್ಣಿಕರ್ ಇವರುಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಮಿತಿ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಹತ್ತನೆಯ ತಾರೀಖು ಈ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ನೆಹರೂರವರು 'ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿ ನಾನು ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದೆ, ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಪುರುವಾದುದು. ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ಕಾನರ ಗೋಡಿನತನಕ, ಕಟಕ್‌ನಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ತನಕ ಎಲ್ಲ ರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂತು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಆಸಕ್ತರಿತರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವ, ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅನುಮೋದಿಸುವ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪುವ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಅಥವಾ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಅಥವಾ ನನ್ನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿತಾಹಿತಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾನು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಭಾರತ ಮೂವತ್ತಾರು ಕೊಟ್ಟ ಜನತೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಅನೇಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ, ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ, ಆಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತ ಸಮಷ್ಟಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭದ್ರತೆಗೂ ಪ್ರಾಂತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಕವಾಗುವಂತೆಯೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಂಚಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಈ ವರದಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ

ಆಗುಹೋಗುಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ: ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ ವೀಗದಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎ, ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿರುವುದು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ 'ಎ' ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದುವರೆಗೆ 'ಬಿ' ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ 'ಬಿ' ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು 'ಎ' ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೋ ಅಥವಾ 'ಬಿ' ಸ್ಥಾನ ರದ್ದಾಯಿತೋ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಸ್ಥಾನವೂ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಬದಲಾವಣೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಸರ್ವಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಲಹೆಗಳು ದೇಶದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ, ಇವುಗಳಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಈ ಹೊತ್ತು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗಿರುವ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕರ್ಣಾರ್ಜಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಸಹಜವಾದ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು, ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಸ್ಥಾನ ಕೂಡ ರದ್ದಾಗುವುದು ಅಷ್ಟು ವಿಹಿತವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ fair-deal ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. 'Linguism is a ghost' ಎಂದರೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರೇತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಾಪಾರು ಭಾವನೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇದನ್ನು ಹತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 1903ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಭಾವನೆ ಇದುವರೆಗೆ ಬೆಳೆದುಬಂತು. ಬಂಗಾಳ ವಿಭಜನೆ, ಬಿಹಾರ, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತಗಳ

ರಚನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದುಬಂದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. 1917ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬಂದರು. ಆಗ ಈ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಆಯುಧವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದವು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಇದು ದೇಶದ ಏಕತೆಗೆ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ, ಭದ್ರತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಮುಣಿಯವರು ಈಚೆಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—It is a matter of fact that even today, Pandit Jawaharlal Nehru is condemning linguism.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಚೆಗೆ ನೆಹರೂರವರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ.....

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 10-30.

The House rose for Lunch at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಸಲ ಬಳಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೂಡ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "I believe that linguistic basis is the correct basis for demarcating the provinces. I would not mind two provinces speaking the same language if they are not contiguous. If Kerala and Kashmir are speaking the same language, I would treat them as two distinct provinces."

ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷೆಗೆ ಬಹಳವಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾಲ್ಪೀಕರವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"A Nation is historically evolved from a stable community of people

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

formed on the basis of a common language, territory, economic life and psychological make up manifested in a common culture." ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದರೆ, 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಈಚೆಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಭಾವನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮ ಚಂದ್ರರಾಯರು ವಾದಮಾಡಿದರು. ಆ ವಾದ ಅಷ್ಟು ನಮುಂಜನವಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಷೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಾಗೂ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ವಸ್ತು. ಉಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನಾಲಗೆ ಜೀವಂತವಾದ ಅಂಶವೋ ಹಾಗೆ ನಾಡಿಗೆ Mother Tongue ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಜೀವಂತವಾದ ಅಂಶ.

ಅಮೇರಿಕ, ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ತಾವು History Student ಎಂದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ನನಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡ ಏನು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂದು. ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯ ಎಲ್ಲತ್ತು? ಏನು! ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದವರು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಹೇಳಿಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಗೋಮಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ—ಇವೆಲ್ಲ ಇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ ಉದ್ಭಾವ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ನೃಪ ತುಂಗ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಪಂಪನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು "ಮೆಳ್ಳಿಗಣ್ಣು ನನ್ನು ನಾನು ಕಾಣೆನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆ ಮುಂತಾದವು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆದು ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು 'ಪ್ರೇತ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ನಮಿತಿವಿಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾರಾಂಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಹೊತ್ತು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಾದವನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಒಗ್ಗಿ 118ನೆಯ ಪ್ರಾರಾಂಧದ ಹಿಡಿದು 164ನೆಯ ಪ್ರಾರಾಂಗಳವರೆಗೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ qualified ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆಗಲೇ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಬದಿಗೊತ್ತಿತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೂ ಭಾಷಾವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ

ಹೋಗಕೂಡದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಾಭಿಮಾನವೇನೋ ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅದು ದುರಭಿಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪು. ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ ಆಚಾರ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಇದೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ; ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ.

ಅಂತೂ, ಭಾಷೆಯು ಜನರ ಜೀವನವಾದಿ; ಅದನ್ನು ಭೂತ, ಪ್ರೇತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ವನಃಪ್ರಸೂ ಭೂತ, ಪ್ರೇತಗಳೇ ಭಾಷೆಯು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ ದೇಶದ ಭದ್ರತೆ, ಐಕ್ಯತೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ತಳೆದಿರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ತಪ್ಪೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ನಾನು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇರಿಕ, ಅವರು ನಣ್ಣನಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ರಷ್ಯಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು Authoritative Dictatorship ಇರುವಂಥ ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, ಮುಂತಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರಲ್ಲ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಷ್ಟಿದೆ, ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೈಸೂರಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿ-ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 16 ಕೋಟಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು 50 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು, 30-30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯೂ 36 ಕೋಟಿ ಜನರಿರುವಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು, ಎಷ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು, ಎಷ್ಟು ರೆಜಿಷ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಬೇಕಾದೀತು, ಅವುಗಳ ಭವಿಷ್ಯವೇನು—ಇವುಗಳನ್ನೇಕೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಕಾಣೆ! ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭದ್ರತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೇ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ನಣ್ಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಎಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗೆಂದು!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 211 ರಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದಿ. 212—214, 215, 216—218—ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಅನ

ಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಇಂಥ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದರೆ ಆದಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ summarise ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಆ ಆಧಾರವನ್ನು ಒಡೆದರೆ ತಮಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಆದಳಿತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 217ನೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹೇಳಿದೆ.

ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಆದಳಿತದ 'ಯೂನಿಟ್' ಪ್ರದೇಶಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಈಗ ಗಮನಿಸೋಣ ಈ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವವರು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೇಕೆನ್ನುವವರ ವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸುಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಬಂಧವಾದ ನೂಲುವಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ 'ಯೂನಿಟ್' ಪ್ರದೇಶಗಳಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಆದಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕವಲಾದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಿಗುತಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮಿಗುತಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಪಣಕರವರು ಆ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಒಡ್ಡಿದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಪಣಕರವರು ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 6 ಕೋಟಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ನೋಟಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಪಣಕರವರೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟಸ್. ಅದಕ್ಕೆ ವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿಯಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಡೆಲ್ಟಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ strategic point ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸೇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೋ ಆ ವಾದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಾದದಲ್ಲಿ

ಏನೂ ತಿರುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಂಥ ವಾದಕೂಡ ಅಲ್ಲ ಅದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವನ್ನೇನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ಫಜಲಾಬಾದ್ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ "ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ" ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವಾದವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಡಲು ಆಗ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಮಗೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಏನು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಒನ್ನೇ ಇರಲಿ ವಾದವನ್ನು ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಾದದಲ್ಲಿ ನಾದರೂ ಹುರುಳಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇಗ ನಾನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ವಿಭಜನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸತೆಯು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Further demoralization of States ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇದು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಕಟಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕೊಶ್ಚೆಕ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಂತೆ ಒಂದೆ ಕಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟೇಟಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಒಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೇಕೆ ಒಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ನಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆಯೇ ಈ ಮೈಸೂರನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಈಗ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಪ್ಲೀಟ್ ಜಿಟ್ ಸ್ಟೇಟಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೀಟ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಳನೋಟ ನೋಡಿ ಈ ನಮ್ಮ ಮುಂದುವರಿದ ಮೈಸೂರಿನ ಆದಳಿತ, ಇಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾವೃದ್ಧಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಶೇಷಾದ್ರಿ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೇಗ ಕೈಬಿಡೋಣ. ಇನ್ನೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರೊಳ್ಳು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇಗ ನೋಡೋಣ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿರೋಧಿಗಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ವಾದವನ್ನೂ ನಹ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ 'ಎ' ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡರಾಯಿತೋ ಅಂದೇ ಈ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದವು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ 'ಎ' ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ನೆಡವೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಯಕ್ಕಿ ಕಬಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲ ಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ ಆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದಮೇಲೆ ಅದು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ನೆಪಕ್ಕಾಗಿ 'ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಈ ಜಾತಿವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. "ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡು ತಿದ್ದಿರಿ" ಎಂದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನೀವು "ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡು ತಿದ್ದಿರಿ" ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ "ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡು ಬಾರದು, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡು ಬಾರದು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕವಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನೀವು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡುಡ್ಡೆಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಯಾರು ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂತಲೂ ನಿರ್ವಾಣವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಅಂಶವನ್ನು ಫಜ್ಲಾಬ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅಂತಿಮತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಷದಾ ವಾಯಿ ರೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾದುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಸಹ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದೇಶದ ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು "ನಾವು ಜಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ; ಸುಭದ್ರವಾದ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವರ ಒಟ್ಟು ಪಡೆದು ಬಂದಂಥವರು ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರು ಇವರ ವಡೆನಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ ಇವರ ವರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೇ ಇಡೀ ಭಾತಕೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ತಕ್ಕ ಜನರು ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಜಾತಿಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಸವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಗುಂಪು ಇನ್ನು ಆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿತು! ಹೀಗೆ ಈ ಜಾತಿ ವಾದವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಇವರಿಗೆ

ಎಲ್ಲವನ್ನೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ! ಅದಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಕೂಗಿನಿಂದ ಏನು ಸುಖ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದಂಥ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಉಳಿದೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಒಂದು ಈ ಜಾತಿಭೇದ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ. ಈ ಎರಡೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿದ ವಿನಾ ದೇಶ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತತ್ವಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ರಹಿತ ವರ್ಣರಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I rise to a point of order. As has always been the fashion of Sri Gopala Gowda, he is not speaking relevantly on the subject. The subject that is under discussion before the House is the S.R.C. Report and its effect so far as Mysore is concerned and we are expected to speak only on that. Incidentally, the other recommendations of the S.R.C. can also be discussed here. But a matter resulting out of a conversation which he might have had in a private place—if that is made the subject of discussion here, then I think he is deviating from the subject. Therefore, it is not relevant. I request the Chair to give a ruling in the matter.

Mr. SPEAKER.—He draws the attention of the Hon'ble Member to speak only on relevant points.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದಾದರಿಂದ ಈ ಜಾತಿ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆಯೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ; ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಇವರು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅವರವರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು, ಅವರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಬಹುದೇ ತಿಳಿಯದೇ ಜಾತಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಮನಾದ ಮೆಜಾರಿಯರಲ್ಲೇ ಇರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೈಸೂರಿಯವರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ, ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಇತರ ಮೆಜಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆಯೇ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅನು

ಕೂಲಿ ಹೊಂದಲು ಎಲ್ಲ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಮುಂದೆ ರಚಿತವಾಗಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಅಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಂಥ ಈ ಒಂದು ವಾದ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ ಈ ವಾದ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲೆಂದು ವಾದಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದನಂತರ ಒಂದು ಕಡೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸೇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅವಗಾಹನೆಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಸಿರುಗುಪ್ಪ, ಮಲ್ಲಾಪುರ, ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ಕೋಲಾರವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂಧಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೇನು ಈಗ ಅಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದಿ ವೆಯೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಾನೂನುಗೋಡನ್ನೂ ಸಹ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನಾದರೂ ಮೈಸೂರಿನವರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಖಂಡಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿ ದುಡಿಯೋಣ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕುಂಗೊಡರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭವಿಷ್ಯವುಳ್ಳವರೂ ಕೊಂಡು ಎರಡುಕೋಟಿ ಜನರೊಬ್ಬ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಸುಖವಿಧಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವಂಥ ಇಂಥ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಪುಗಳು ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಗಾಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದಾವರ್ತಿ "ನಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ನೋಡುವಂಥ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೊದಲೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಂಥ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿಷಗಾಳಿ ಬೀಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಆ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ತುಂಬ ಬಂದನೀಯ. ಹಾಗೂ ವಿಷಾದಕರವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಅಖಂಡಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ; ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಒಮ್ಮತದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಎರಾ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದುಡಿಯೋಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸೋಣ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮೇಲೆ ನೋಚಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಡನೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಹಳ ಆತುರ ಆತುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾನೂ

ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಧಾಟಿಯಲ್ಲೇ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೊಳಿಸುವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಫಜ್ಜಾಲ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡವರೂ, ರಾಜಪಾಲಕರೂ, ಇತ್ಯಾದಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರೇತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಇವರು ಈಗ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆ ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ ! ಈ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಜಾತಿಜಾತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆ-ಪೇರೊಂದೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಆ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಧಾರವಮೇಲೆ ದೇಶ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಡ್ಡತನ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ತಲತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಶ್ರಮಿಸಿದಂಥ ಮಹೋದಯರು ಯಾರುಯಾರೆಂದರೆ-ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದಿವಾನ್ ರಂಗಚಾರ್ನಾರವರು. ಅನಂತರ ದಿವಾನ್ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರು, ದಿವಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಯ್ಯರ್, ಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು, ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ತೈಲಾರವರು, ದಿವಾನ್ ಮಾವವರಾಯರು, ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಆರ್ಕಾಟ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಅವರ—ಇತ್ಯಾದಿಯವರೆಲ್ಲ ದೇಶವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಈ ದಿವಾನರುಗಳ ಅಖಂಡ ಜಾಣ್ಮೆಯೇ ಮೂಲಕಾರಣ. ಹೀಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಯಾರೂ ಈ ಜಾತಿವಾದದ ಒಂದು ವಿಷಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಜಾತಿವೈರಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗಲೇ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಬಂದಾಗ ಏನೋ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಸುಮ್ಮನಾಗಿಹೋದೆವು. ಆಗಲೇ ನಮಗೆ ಕೋಮುವಾರು ವಿಷಬೀಜ ಅಂಟಿತು. ಬೊ ಬಾಯಿ ಬುದ್ದಿ ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಆಗಬಹುದು. ಗುಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಾಗಬಹುದು. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಳ್ಳಾರಿ ಇವತ್ತು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಗಾಯಿತ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜಗಳವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ)

ಇವರು ಎಲ್ಲ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಈ ರೀತಿ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ? ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಜನರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇರುವೆಗಳ ಸಮಾನ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆ ಭಾವನೆ ಇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ? ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರು ದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾರು ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಯಾರು ಮೈಸೂರಿನ ಮೈತಿಷ್ಯವನ್ನು ಆನಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಸಮಿತಿ ಯವರನ್ನು ನೋಡದಹಾಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಇಂತಹ ಮೋಸವಾಡಿ ಯಾವ ಸಾಮಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಂತಹ ಸಾಮಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಬಹುದು? ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತಂದ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರೇ? ಇವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯನೋದೋಣ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ!

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾಫ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಕಾರಣರು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗ ಪ್ಪನವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು. ಈಗ ಅಂಧಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ರತಕ್ಕ ಬಳ್ಳಾರಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು! ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ತಾವೇ ಪರಾಂಬರಿಸಿ. ವಿದರ್ಭ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ತೆಲಂಗಾಣ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯದಾ ರದು ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ! ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ದುರ್ದೈವ ಒದಗಿದೆ! ಮಹಾನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫಸರಾಲಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂಥೆಂಥ ದಿವಾನರು ಇದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಎನ್ನ ಜಗಳದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದು ಆಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಭಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವವರನ್ನು ರೆಕ್ಕಾಕಾಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿದರ್ಭ ಆಗಬೇಕು; ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು; ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಬೇಕು; ಅಂಧಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರ ಬೆರೆ ಏನಾ ಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಕಮಿಷಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಹುರುಳು ಎದು ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರು. ದೊಡ್ಡವರು convert ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅಯ್ಯೋ ಶಿವ ಶಿವಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿವ ರಾಜಿ ನಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 60 ವರ್ಷ ತುಂಬಿ ಹಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ

ಮೋಕ್ಷಕರವಾದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಜೇ.ಗೌಡರಿಗೆ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಟಲಿ ಕೊಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಯಸ್ಸು! ಯಾರ ನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು convert ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿ ಎಂದು ಮಹಾತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಹತ್ತಾರು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಕಾರಣ ಸಹಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯಾವ ಊರು ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹಾಗೆ convert ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ತಪಶೀಲನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸುಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಭಾಷೆ ಬರುವ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹತ್ತಾರು ಅಂತಹ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೆವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಾನರು ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಕಳಂಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕ 19 ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು convert ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಚನೆಗೆ ಕೈಕಾಕಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Is this speech relevant? Can this kind of speech be allowed?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—S. R. C. ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡೋಣಾಗಲಿ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎರಡುಕಡೆಗೂ ಹೇಳತಕ್ಕದು. ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I have risen to a point of order. I want you to allow me to state what the point of order is. I am insisting on the point of order being hard.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು S. R. C. Reportನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಚಿಸಿ ಮುಂದೆಹೋಗಬೇಕೇ ಎಂಬ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಲಂಬಿಸಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am repeating again that I want time to be given for stating my point of order

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು, ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರು, ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕವರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಅಪಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನಳು ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಕಳಂಕಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಂದಿಗೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ, ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ವೀರನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.— I am again rising to a point of order. We are allowing a madcap to speak on the floor of this House.

Sri B. N. BORANNA GOWDA (Belur. —He is not a madcap.

Mr. SPEAKER.—It is not proper to say so.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is that the language to be used here? ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರುತ್ತದೆಯೇ? ಅದನ್ನು allow ಮಾಡಬಹುದೇ ?

I want to know whether any body can speak in a tone which has no meaning.

Mr. SPEAKER.—I call Sri Bheemappa Naik to order. I do not want such language to be used in the House.

SOME MEMBERS.—The Hon'ble Member must withdraw the word 'madcap'

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Has the Member understood the word 'ಪ್ರಹರಿಸುವುದು' ?

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—I rise to a point of order, Sir. The Hon'ble Chair was pleased to allow Sri Sivananjan Gowda to speak and the Chair is responsible to see that the debate is conducted in a proper manner. If the Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik were to address a Member as a madcap, is it befitting the dignity of the House or the dignity of the Member who said that? He should not only apologise but he should withdraw the word. I want a ruling on the matter.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I requested that time may be given to me to state my point of order. But if he does not yield and if the Chair does not give me a chance, and if still he goes on using a language which nobody can understand, which I could not understand, what can I do? I felt they were the words from a person who had no sense. That is why I said so. If you feel that it is not right that I should use that word, I withdraw it. But I am now asking the Chair to allow me to raise my point of order and show why it does not bring dignity to any House.

Mr. SPEAKER.—Can I take it that the Hon'ble Member has withdrawn that word?

L.A.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is what I said in the open House. But the other Hon'ble Member is using the words like converting 'ಪಾತಿಕರಿಸುವುದು' 'ಪ್ರಹರಿಸುವುದು' which nobody can understand. Those words are without meaning. There is no conversion going on. Can the Chair allow such speeches?

Mr. SPEAKER.—I have already given my ruling and I appeal to the Hon'ble Member to speak only on the relevant point.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—May I say a few words in this connection?

Mr. SPEAKER.—It is not necessary. I have already given my ruling that nothing irrelevant should be spoken during the discussion and only a passing reference can be made.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಈ ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಉದ್ದೇಶಕರವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ವರದಿಯ ಚರ್ಚೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಹುದಾದ ಅನುಕೂಲವಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೇಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯನವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I will give protection. I will also see that as far as possible Members speak only on the S. R. C. Report. I take this only as a passing phase.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಹುಟ್ಟಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದವನ್ನು ವಾಪಸುತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಸದಸ್ಯರಾರೂ 'madcap' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I have asked the Hon'ble Member twice. He has said that he has withdrawn.

Sri D. DEVARAJ URS.—I want to be heard, Sir.

Mr. SPEAKER.—This is a responsible House. I will allow only a request.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, I raise two points. One is that the word used by the Hon'ble Member should be withdrawn and the other is that he should apologise, because he has called an Hon'ble Member by a bad name, a member who has every right to speak in this House provided he is allowed by the Chair. You would not have allowed him in this House, Sir, if he is a

(SRI D. DEVARAJ URS.)

madcap. Under the Constitution, it is not provided for madcaps to come into this House. Such being the word used, I submit that he should not only withdraw, but he must also apologise. Otherwise, this would be an issue of privilege to this House as well as to all the members concerned.

Mr. SPEAKER.—I have already stated and as the Hon'ble Members are aware, he has withdrawn the word. With regard to the further action, I will examine.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಅಂತರಾತ್ಮ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವರದಿಯಲ್ಲೇನಿದೆಯೋ ಅದರ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪುನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೂ ಈ ಸಭೆಗೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆ,' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿದೆ, ಅರಣ್ಯವಿದೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೈಭವವಿದೆ, ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚವಟಿಯಿಂದ ಬಂದ ರಾವಣನ ತಂಗಿ ಶೂರ್ಪನಖೆಯಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಆ ಮಹಾತಾಯಿಯನ್ನು ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಮಗೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ರಾವಣನ ತಂಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ; ಆ ರೂಪರೇಖೆಯನ್ನು ಅವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೂ ನಮಗೆ ಬೇಡ, ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ಅದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಿ. ಅವರು ಉಭಯ ಕುಲಪಿತಾಮಹನಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಆಸೆ ಬಂತು, ಏನೋ ಒಂದು ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಬಂತು. ಮಾರಮ್ಮನ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ತಮಾಷೆ ಬಡಿದರೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಬಂತೆಂದು ತೊಪ್ಪನೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಣಿದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿನಾಶಕರವಾದ ಆಂದೋಳನವನ್ನು ತಂದು, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಷಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪೂರ್ವಲೇನು ಪಾರ ಬಂತು, ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಾದ ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರು ಸ್ವತಃ ನಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮುಖಂಡರು ನಮ್ಮಲ್ಲ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಲಿ, ರಕ್ತಪಾತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ? ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶೀನಪ್ಪ (ಕಬ್ಬೆಹೇಟೆ).—ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ, ನೀವು ಮೌನವಾಗಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಶೀನಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾತು. ನಾಳೆ ಯಾಗಲಿ, ನಾಳೆದ್ದಾಗಲಿ, ಈ ಮಾತಿನಂತೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ವಧಾನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಂತೋಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಅಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರುವ mandate ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಪ್ರಹಸನ—ಪ್ರಹಸನವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ—ಏಕೆ ? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ, ವೆಚ್ಚ, ಒಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಇದಲ್ಲಾ ಏಕೆ ? ಈ ರೀತಿ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ವಾದಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನೆ ಕೋಪವೇಕೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಹಕ್ಕಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ irrelevant ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಆಗ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಅವರ ಆಪ್ತಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನಿನ್ನ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು, ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ? ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ? ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಮಹಾನಾಯಕರಾಗಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೇಕು ಬೇಡ ಅನ್ನುವವರ ಮಧ್ಯೆ, ನಾಯಕರಾಗಿರುವವರು, ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣ, ನೀವು ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು ? ಒಳಜಗ್ಗ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಅಳಿವು ಉಳಿವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಮೋಸನಾಡಿ ಈ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿರುವವರೆಗೂ, ಕೊನೆಯ ರಕ್ತ ಬಿಂದು ಇರುವವರೆಗೂ ನಾನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದೇಶದ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದವರು ಮೂರ್ಛಾಳ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಮೂರ್ಛಾಳ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ? ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಂದ ಒಟು ಪಡೆದು ಬಂದು

ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ನೆರವೇರಿಸು ತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೋಷವೆಸಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನು ತುಂಬಿ ತುಳು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಖಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಖಂಡನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏಕೆ ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸಬಾರದು? ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು, ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಲ್ಲವೆ? ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆ? ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ನಮಗೇ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಗುಜರಾತ್‌ನವರು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೂ ಕೇಳಿದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ಒಂದೋ ಎರಡೋ? ನನಗೆ ಕಾರವ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ, ಅವರ ಜಗಳ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೇಳಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನೂ ಬೇಡ, ವರದಿಯನ್ನೇಲೆ ಮಾತ ನಾಡಿ. (ನಗು!)

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಮೈಸೂರಿನ ಮಗನಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇರಲೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಂತಿದ್ದೇವೆ ಜಾತಿ ಮತ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸಹೋದರರಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಈ ವ್ಯಥೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಿ. ಮೈಸೂರಿನ ಅನ್ನ ತಿಂದು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎರಡು ಬಗೆದರೆಂಬ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲ ಈಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಲಂಗಾಯಿತ ಕೋಮಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಅವರೇ ಮುಂದೆವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಹರಿಜನರೂ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿದ್ದೇವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ.

ಇವತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಿಂದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತರಿಸಿ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಯಾರುಯಾರು ಯಾವಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ

ದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ-ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಪೆಡಂಬೂತ ಪರ್ವತಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಂಗೆಹೊರಟಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ವಿಶದ ವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇನ್ನು ಈ ವಿಷಬೀಜ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).— ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಫನರಾಲಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ವಿಮರ್ಶಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿ, ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕ ದಿವಸವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗು ಟ್ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗು ಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಮಗೆ ಪೋಟುಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೂಕದಿಂದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ನೋಡಲಿ, ಒಂದು ದೇಶ ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶವನ್ನು ಗೆಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಸೈನ್ಯ ಕಾಲಾ ಕುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾವೇತಾದಾಗಿ, ನಾವು ನಾವು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಲ್ಲಾ ಒಂದೆಡೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಸೇರೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಬಾಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬರಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳು ವುದು? ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಸುಮಾರು 80,000 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಮೈಸೂರು ಹೆಂಡು ಹೆಚ್ಚೋಗಿ ಇಂದು ಕೇವಲ 29,000 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಾವಾರು ರೀತಿ ಫನರ್ವಿಂಗ್ ಡೆನಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕೂಡ ಸಾರಿದ್ದರು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾ ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಯು ತ್ತದೆ, ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಉದಹರಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ದೊಡ್ಡದೇ ಹೊರತು ಅದರಂತೆ ಯಾರೂ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ನಾಯಕರು ಬೀರೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರೇ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಸಾರಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಅಧಿವೇಶನ ಅದೇ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡದವರೂ—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೂ—ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರೂ—ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಮ್ಮದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿ 25,000 ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ನಿಂತು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ನಾವೀಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವೇ ಆಗಲಿ ಇತರರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಕೊಟ್ಟ ವಚನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಕೂಡದು. ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ತೆರದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದು ಬಹಳ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದನ್ನು ಎವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸುಮಾರು 560 ಇದ್ದಿದ್ದುವು. 32 ಚದರ ಮೈಲಿಗಿಂತಿಂತಿರಾಜ್ಯ, 50 ಚದರ ಮೈಲಿಗಿಂತಿರಾಜ್ಯ ಹೀಗಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 18 ವರ್ಷವಾಯಿಸಿನವರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಒಟ್ಟು ಕೊಡುವಂತಾದಾಗ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟು, ಒಟ್ಟು ಪಡೆದು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಇಂಥ ಸವನೆಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖಂಡರುಗಳಾದ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮುಂತಾದವರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಒಳಪಂಗಡಗಳೂ ಹೋಗಬೇಕು, ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, A, B, C, ಪ್ರಾಂತಗಳೆಂಬ ಭೇದಗಳು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ 'A' ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೇ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಫಸಲಾಲಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದರು. ದೇಶದ 48 ಕೋಟಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಅವರು ಮಾಡಿದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮೂರ್ಖತನವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಆ ಕಮಿಷನ್‌ನಿವರೂ ಕೂಡ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರು ನೋಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ ನಾವುಗಳು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನಾವು ಹಿಂದೆಮಾಡಿದ ವಾಗ್ಧಾನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವರದಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಮೊದಲೂ ಇಷ್ಟೇ ಇತ್ತೇ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಇಷ್ಟೇ ಇತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ

ಮಾಡಿ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಂಪೆಯ ಹಾಳನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ನಾವು, ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನುವವರಾದ ನಾವು, ಅಂಥ ಹಂಪೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇದ್ದೇನು ಫಲ! ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು. ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರೇ ಪ್ರಸರಿಸಿತ್ತು, ಎಷ್ಟು ಜನಭರಿತವಾಗಿತ್ತು, ಎಷ್ಟು ವೈಭವದಿಂದೊಡಗೂಡಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಅದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆತನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಏಕಿತವಲ್ಲವೇ ಯೋಚಿಸಿ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಪರಕೀಯರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಿ ಭಿದು ಭಿದುವಾಗಿದ್ದ ನಾವು ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿರಬಹುದಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ, ಬೇರೆಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಷನ್‌ನ ದೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತಹದು, ಬಹುಭಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಂತಹದು. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದೇ? ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಂಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೂಡಲೆ, ಸಿರಿಗುಪ್ಪೆ, ಮಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2½ ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 80 ಸಾವಿರ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ದದ್ದಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಒಂದು ಗೊಡುವೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ತಾವುಗಳನ್ನೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ತಂದೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ಅವರೊಬ್ಬರು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದವನನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸುಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಿಂದೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು! ಅಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇರಲಾಗಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ ಇಂದಿಯಾದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಅರಿತು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಅದೇಶ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎರಡುಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ರಾಜ್ಯವೊಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶಾಲಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೂಚನವಾಗಿ

ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛತಾ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ, ತಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರು ಈ ದಿವಸ ತಾವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆತು ಬಾಳಲು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು; ನಾವೂ ನೀವೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿ ಬಾಳೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಾರದು, ಇದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ, ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಅಂದರೆ 2½-3 ಕೋಟಿ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಪೈಕಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಈ ಬಳಾರಿಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸೇರಿ ರಚಿತವಾಗುವ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ 2 ಅಥವಾ 2½ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಒಟ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಡಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ಜನ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಹೊರಗಡೆ ಇರುವ ಒಂದೂಕಾಲು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಕರ್ಣಾಟಕ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಐವಡಿಗೂ ಸಹ ಒಬ್ಬರೂ ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ 1½ ಕೋಟಿ ಜನರು ಕರ್ಣಾಟಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಮೈಸೂರಿನ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ ಮಧ್ಯೆ ಹೋಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ವಾದಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗಿರಲಿ. ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದ 40 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ನಾಯಕರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ 40 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾರಾರು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು 16 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಆ ಫಜ್ಜಾ ನಮಿತಿರುವರೇ ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಧಾಟಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮೂರು ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಜನರ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಬಂದೇಬರುತ್ತವೆ. ನಾವುಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೈ

ಹಾಕಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಗಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಆಖಿಲ ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು 16 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಮು-ಆ ಕೋಮು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವನೆಗಳಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದೇಶಾಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆತವೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ನಾಯಕರು ಈ ದಿವಸ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೂಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಮೂರುವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗಡೀ ಸರಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇತ್ತ ಸೇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಅತ್ತ ಸೇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ನೋಡಿದರೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಆದ ಜನರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸೇರಲು ಬರುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? "ಹೀಗೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷಾಜನರು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇರೆಯೇ ಉಳಿಯಲಿ. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವನು ಮತ್ತೆಲ್ಲಾದರೂ ಇಂಥ ಒಡಕುತಬ್ಬಿ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಜನರಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಗಾಢವಾದ ಪ್ರೇಮವಿರುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು 'ಕನ್ನಡಿಗರಾದರೇನು? ನೀವು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಖಂಡಿತ ನಮಗೆ ಗೊರವ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಣಿಸಿಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಈಗಲೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳೇ ಆ ದಿವಸ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜನರು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅಂದೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಎಂದೋ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮರೆತು ಏನೇನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಯಲ್ಲೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ದೇಶದ ಜನರಿಂದ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಮೂರುವೀಕ್ಷಣೆ ಪಾಲಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಈ ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅನುಖ್ಯಾತ ಜನರು ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸವೇ ತಾವು ಇದನ್ನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಕರ್ಣಾಟಕ ಅಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಯಾರಾರು ಎರೋಡಿನುತ್ರಿ ದ್ವಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ, ನಾನೂ ಸಹ ನನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಹೀಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಸಂಚಾರಮಾರ್ಗೋಣ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯನ್ನೇ ಇಡೀ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡೋಣ. ಹಾಗೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರು ವೀಸೆ ಪಾಲು ಜನರು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರೆ, ಅರಿತಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈ ದಿವಸ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಯಾರುಯಾರು ಎರೋಡಿನುತ್ರಿ ದ್ವಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಈ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶಪಥವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಅಗದಾದ್ದು ಎಂದು ಜನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಗುಂಡಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡಿ. ನಾನು ಈ ಸಮಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರಾರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಿ? ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಿತು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಇಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಪರಾಭವ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಗೆಲುವಿನ ಮುಖದಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಾಂಗವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಸನದಲ್ಲರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಭಯಹಸ್ತ ನೀಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮಾನವರ ಧರ್ಮ. ಅದುದರಿಂದ ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸೋಣ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಬಹಳ ವಿವೇಕಯುತವಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಫಜಲಾಲ ನಾಯಕಿಯವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನಿಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ದುಡಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇವರಿರ್ವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೂ ಬಹಳ ಶ್ರಾಘನೀಯವಾದಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಗಮವಾದ ದಾರಿಯನ್ನು

ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೂ ಈ ಎಂದು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಆರೋಚನಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಬಹಳ ಸುಗಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು "ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ" ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿತ್ತು? ನಮ್ಮ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಆಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವೋ? ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಎರೋಡಿಗೆಳೂ ಆರೋಚನ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳ ಗ್ರಾನ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಇದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಆಹಾರ ನಮಗೆ ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ನರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಹೊರಗಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರುಸ್ಥಿತಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೊರಗಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದುಂಟೆ? ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜನರು ಅಂದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ನಗರ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಮುತ್ತಜ್ಜನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇವೆ, ಎಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಮರೆನಾಡಿನವರೆಲ್ಲಾ ನಾವೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರೂ ಸಹ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗುವುದಾದರೆ ಆಗ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇಶಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭದ್ರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆದಳತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಯ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ನಾವು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾವುಗಳು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಇವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಶ್ರೀನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಜಾರುಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಎಂದು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತನು, ಮನ, ಧನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದವೋ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ Constituent Assembly ಏನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿತೋ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಪದೇಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿತೋ, ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ನಾವು ವಚನಪ್ರಸ್ತಾರಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಖಂಡಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟುವ್ಯಾಜ್ಯ ಇಷ್ಟು ಗಲಾಟೆ, ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಮೆಜಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಲು ಬೆಂಬಲ ದೊರಕುವುದೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮ ರಸದಿಂದ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಕಷ್ಟನುಖ ನೋಡಿ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡಮಾತೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟನುಖ ನೋಡಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಖಂಡಕರ್ಣಾಟಕವಾಗುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕೊಡಗು ಮಾತ್ರ ಸೇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದೇಶ ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಮೇಲೆ

ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರುವುದು ಸಾಧುವಾದುದು. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಒಂದು ಇಂಟುಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗುವುದು ಕೂಡದು, ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಒಂದು ಗೌರವಯುತವಾದ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ 40 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡ ವ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕರಾದ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಬಿಚ್ಚಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಶಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಯಾರಿಗೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾನ್ಯತೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೂತ್ನವಾಗಿತ್ತು, ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳು ಉದ್ಭವವಾದುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರು ಬಹಳ ಚತುರತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲರನ್ನೂ Political lawyers ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಾದಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ವಾದನರಣಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾದನರಣಿಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆಯವರೂ ತಮ್ಮ ವಾದನರಣಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು interpellations ಮೂಲಕ ತರಿಸಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ವ್ಯಸನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ)

ಪದವೀಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದೇ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒಪಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಶಾಲ ದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಫಸರಾಲಿ ರೆವೋರ್ನಿಂಗ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆರಾ ಬೇಗ ರೈಲ್ವೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ. ಅದರಲ್ಲಿ 6.32 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟರಿಂದ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ 249ನೇ ಫುಲದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಅರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ದಕ್ಷಿಣದೇಶ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಇದೆ, ಮೈಸೂರು ಇದೆ. Percentage of literacy ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ, ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು 203ನೇ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ, ವಿದರ್ಭ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆರು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗತಕ್ಕ, ಐದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಆ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜನರು ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕರು. ಇವತ್ತು ದೇಶ ವಿಸ್ತರಣಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ಯಾವ ಅಧೀನದಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರು. ಇವತ್ತು ಭೂದಾಹ ಯಾಗಗೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದಾಹ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾಂತಮಿಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣಿತರು ಆಗಿರುವವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಷಯ. ಒಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆರುಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಂತ್ಯ

ದಲ್ಲಿ ಐದುಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮಿಗಡಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂಬ ಕೋಮುವಾರು ವಾದ ಆರೋಪಣೆಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರಾಗಿರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಸಹೋದರರಾಗಿ ಬಾಳಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಬಾಳ ಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನವೇಶ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕಾದಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲ. ಕಾದಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಂದಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೋ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲೇಣ ಎಂದು ಅವರಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಡ್ಡಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಅನೇಕರು ನಾವು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರೋಧವಾಗಿ ಫಸರಾಲಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅವರಮೇಲೆ ಅವತರಿಸಿದವನು ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘುಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದು ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ದೇಬರಸರವರು ಮೊನ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಿಶ್ರಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು, ಅದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿದೆ, ಹಾಗಿದೆ, ಅದು deficit area, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನೆತೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಚಿಕ್ಕದಾದಷ್ಟೂ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದಷ್ಟೂ ತೊಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹೋಲಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿ ಇವತ್ತು ಇರುತ್ತೇವೆ. ನಾಳೆಯೂ ಇರುತ್ತೇವೆ. ನಾಳೆದ್ದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಖೂನಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಜೊತೆಗೆ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಒಂದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕವರು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿರುವವರು. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವವರೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಒಂದುಕಡೆ ಇದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಇದ್ದರೆ

ಏನು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಫಜಲಾಲ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದುದು, ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನ, ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್, ಇವೆರಡೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗ ಅವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶ ಚಿಕ್ಕದಾದರೇನು, ದೊಡ್ಡದಾದರೇನು? ಚಿಕ್ಕದಾದಷ್ಟೂ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ 5 ವರ್ಷ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಡಿ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ "ಸಿ" ಸ್ಟೇಟುಗಳು "ಎ" ಸ್ಟೇಟುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೇಶದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ರಿಪ್ರೇಜೆಂಟಿವ್ಸ್ ಹುರುಳ್ಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಧ್ಯನೇತೃಗಳು ರಾಯರಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದವರನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪ್ರೇಜೆಂಟಿವ್ಸ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆನೇಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು? ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗಿಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು? ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪುಭಿಪ್ರಾಯ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರೇ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕದ 50ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 150ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನೂ ರಾಯರ ವಾದವಲ್ಲ. ಜನರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸೇರಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ಬಿಟ್ಟು, ಜನರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ರಾಜ್ಯಾಂಗಸಭೆ ಹೇಳಿರುವುದೂ ಇದೇ. ಜನ ಒಪ್ಪಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಬ್ಬರ ಕೋಟಿ ಜನರು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೊಬ್ಬರ ಕೋಟಿ ಜನರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲವೆ? ಈ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು convince ಮಾಡುವ ಭಾರವಿಲ್ಲವೆ? ಯಾವ ಅಭಿ

ಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಹೋಗಿ ಪ್ರಮುಖರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವವರು 50 ಲಕ್ಷವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ನವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಚಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೋ, ಏನು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಧೇಬರ್‌ವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು; ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿಮತವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಸಾರ್ಥಕ, ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಧೇಬರ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿರೋಣ, ಅವರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ; ಆದರೆ ನಾವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ administrative unit ಆಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೇನು ತೊಂದರೆ? ಅವರೇನೋ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಾವು ಸೇರಿಸುವಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು; unwieldy ಆದರೆ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಂದಿಯಾದೇಶದ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿದ್ದರೂ 48 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತಾನುಕೂಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗೊಂದು ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಒಪ್ಪೋಣ. ಆದರೆ ಭಾಷಾ ವಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪವಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯವರು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಂತದವರು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.)

ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ಚಿಕ್ಕದು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಬೇಕಾದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿರದಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ತತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ನೀತಿಯ ಆಧಾರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಹೊರಗಿನವರು ದೂರವಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತೇ ಒಟ್ಟು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರೂ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ನಾವೂ ಮುಂದುವರಿಯೋಣ, ಆಮೇಲೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದರೆ, ಸೇರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಲವಂತ ಬೇಡ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರಂಥ ಒಬ್ಬರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ನಾನು ತಳ್ಳಿರಬಹುದು. ಅವರು ಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಎರಡು ಸಾರಿ ಏಟು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿ ಏನು ಫಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡರು ತಳ್ಳಿಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ.—ಶಕ್ತಿ ಬಲವಲ್ಲ, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆಯ ಬಲವೇ ಬಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಷ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಬೇರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದರೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಾಗಲಿ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದರ್ಥವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೆಲವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ರಸ್ತೆನವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹೆನು ಮಂತಯ್ಯನವರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹೋದರರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀ

ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀ ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉದ್ದೇಶಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಭೂಪಟದ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಇಂಥಾ ವರದಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ನಾವೇನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವಿದೆ. ನಾನು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರೊಲ್ಲಬ್ಬರು ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. 1946-47 ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪಿನವರು ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡಿದರು, ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾಷಣ ಕಾರರು ಆಗ್ಲೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅರ್ಧ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಉದ್ದೇಶದ ಫಲ! ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರೆಂಬ ಉತ್ತಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಾಯಕರು, ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತೆಲುಗುಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶ್ರೀ ಮುಯ್ಯ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರನ್ನೂ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ನನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಎರಡು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರೆಂಬ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದವರು ತುಂಬ ಅರಿತವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಐಕ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯೇನೆಂದರೆ

ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ವಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಭಾಷೆಯೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿರಲಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿರಲಿ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲೊಂದು ಸೋಪ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿರಬಹುದು, ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಕೋ-ಮೋಟಿವ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿರುವಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜನರು ಆದಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಎಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆಯಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ರೀತ್ಯಾ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಶಾಸನರಥ, ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೋರ್ಡು, ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು, ಒಂದು ಆದಳಿತ ಯಂತ್ರ ನಡೆಯುವಂತಾದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಯಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮಾತ್ರವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ವರಾಹಿಯಾದ ಮಾತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಭಾರತ ಮಾತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಏನಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವಂತಿದೆ; ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮಿತ್ರರನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೆ? ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ದೂರದವರನ್ನೂ ಏಕೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಉದ್ದೇಶಕ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾರೊಬ್ಬರ ವ್ಯಾಸನೇ ಆಗಲಿ ನೋಯಿಸಿ, ಉದ್ದೇಶಗೊಳಿಸಿ ಎಂಥ ಸುಂದರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಅರಾಜ್ಯ ಬಹು ದಿನ ಬದುಕಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿವೆ. ಸಾಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವ ದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ತಿರುಳ್ಳುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಂತೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿಯೂ ನತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, 'ಇದಕ್ಕೊಂದು fair trial ಕೊಟ್ಟು ನೋಡೋಣ; ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು 400-500 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉದಾತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡೋಣ, ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ರಚನೆಯಾಗುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾಳೆ ಆಗುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿದ್ದಾರೆ, ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಾಮಾನ್ಯವಿಧಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ಇತರರಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಂಬಲಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ನಡೆಯಬೇಕು. ಯಾರು ಇಂದು ಅಂಥ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆ ಆನಕ್ಕಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೊರಟಿದ್ದರಿಂದ, ಇತರರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ದುರುದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ಯಾರು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಅಂಥ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನೀವು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರೂ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತರರ ಸಹಕಾರ ಬೆಂಬಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಬಂಧಿತವಾಗಿ ಅವರ ಬೆಂಬಲ, ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ—ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಮಾತನು ನೊಬಗಿನ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ—ಇಡೀ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ೨ ಕೋಟಿ ಜನರ ಸಂತೋಷದ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಕೊನೆಯವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಅಂಧ ಸ್ನೇಹಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗೌರವವಿದೆ, ಅವರು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಾ ವರದಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.)

ಅವರೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರು, ನಾವೂ ನಡೆಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಈ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಎಗ್ಗಾಮಿನೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಜಲ್ಟ್‌ನ್ನು ಅವರ ಕಡೆಗೇ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಬಳಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಒಂದು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಜಾರಿಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಯೇ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂಡಿತ ಪಾತರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಚನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಲೋಪವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಳಾರಿಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ರ್ಲ್ಯಾ. ತಕ್ಕ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಾನು ಆ ವಿಚಾರ ಕ್ಕೆಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 2-2½ ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು. ಇದೊಂದು ತೀರ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ. ಇದು ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಖಂಡಿತ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಆ ಕೊಡಗನ್ನೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯ ವನ್ನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೊಗಳೆರೆ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಆ ಕೊಡಗಿನಷ್ಟೇಯಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಫೀಚರ್ಸ್‌ಗಳ ವೆಯೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದ ಹೊಗಳೆರೆಗೂ ಇದೆ; ಇಲ್ಲಿ 34 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಇದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾನೈಟಿನಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮಹರ್ ದನಗಳಿವೆ, ಉತ್ತಮ ತಳಿಯಬೀಜ ದ ಹೋರಿಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೂ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ, ನಾವೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 34 ಜನರು ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಫಾನ್‌ ಇದೆ. ನಮಗೆಬಂದರೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪ ನವರನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನರಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಆ ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಲೇಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ನಮ್ಮದು ಎಷ್ಟೇ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇರಲಿ—ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಗಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕೊಡಗಿನ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಪ್ರಕಾರವೇ ಒಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 900 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬೇಕಾದೀತು. ದೆಹಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 9,000 ಸಾವಿರ ಜನ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅತ್ಯದ್ಭುತ ವಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಆದಳತ ಚರಾ ಯಿಸುವುದೂ ನಮ್ಮ ನೆಕರೂರವರ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ ! ಆದರೆ ಇದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ; ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಇಂಥ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು All India ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರುಗಳು ಇಡೀ ಭಾರತದ ಏಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ಶಿವಾಯ, ಇದನ್ನು ಅವರು ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಬಂದರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆಗೆ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾಗ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರು ಅನ್ವಯಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿ ಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೇಕೆ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿಯಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭಾಷೆಗೇ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಭಾಷೆಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೂ ಜನರ ಆಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತತ್ವವನ್ನೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆಗೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವುಗಳಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜನರು ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ನಮ್ಮ ಸುಸ್ಥಾನಗತ ವಿದೆ ಎಂದು ನಾವಿಗೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಧೋರಣೆಯು 1947ರ ವರೆಗೂ ಒಂದು ನಮೂನೆಯಲ್ಲತ್ತು. ಅಮೇರಿ ಮತ್ತೊಂದು ನಮೂನೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆದಳತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತೋ ಅಂದೇ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾವಾರು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು, ಆದರೆ ಆ ತತ್ವ ವನ್ನೇನೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಆ

ಧಾರ್ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಜೆ. ಎ. ಪಿ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ದ್ವಿರ ಅಮರಾ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನಂತರವೂ ಸಹ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಬಾರದಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಚಂಡ ಯುದ್ಧಗಳು ನಡೆದುವು; ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮಹತ್ವರವಾದಂಥ ಕಂಟಕಗಳೊಡಗಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸ್ವರೂಪದಂಥ ರೆಪೂಬ್ಲಿಕ್ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದು ಬೇರೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಬಂತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸ ಇಂಥಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಈ ದೇಶದ ಪುನರ್ವಿಭಜನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಕಾರಣ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣಗಳೇ ಶಿವಾಯಿ ಅವರು ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಾಳಿದ್ದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬಹುದು—ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಇದೇನೂ ಅಂಥ ಬೆರೆಯುಳ್ಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಾಣತನವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಇದೊಂದು ದಾರಿ. ಈಗ ಹಾಲ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಕಾಣಿಸತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ—ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಲವು 200 ಚ. ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, 2,000 ಚ. ಮೈಲಿ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಚ. ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ತಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಏನನ್ನೂ ಬೇಡದಂತೆ ಇವು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತಿವೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಬೇಡಿ ಆ ಜೂನಾ ಘಡ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾರಾಜ ನಾಯು—ನರಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆ ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಒಂದು ರೈಲಿನ ಸೌಕರ್ಯ—ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಕಾರಿಯ ಬಂಗರೆ ಇಷ್ಟು ಶಿವಾಯಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ! ಅಲ್ಲಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಪತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವರೊಳಗಿನ ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಕಾರಣ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ದೂರವಾದಂಥ ವಾದ ಅನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದೇಶ ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ಅವು ಬೇಗ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳೇ ಶೇಕಡ 95 ರಷ್ಟು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ-ಆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ-ಇತ್ತ ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಆ ಯು. ಪಿ. ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಇವುಗಳ ಅಂಕಲಂಶಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಏನೋ ಈ ರೋಕರ್ ಫಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನಿಗಿಂತ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ನಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಯೋಮದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ—ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ, ಅದು ನಮಗೇನೂ ಬೇಡ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ನೀವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಕೊಡಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಮಂಗಳೂರೂ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ ಎಂದು ತಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ? ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮನೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ವಾದವನ್ನು ಆರ್ಭಟಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ! ನಮ್ಮ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಭದ್ರತೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕುಣಿಯಷ್ಟು ನಾವು ಮೂರು ಆಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಒಂದು ಆಣೆ ಕೊಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚದುರಂಗ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೊಡೆದಾಡಿದವರೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರಾಗಲಿ ಶ್ರೀ ಬೊರಣ್ಣಗೌಡರಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರೇ ಆಗಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯವಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಹಕಾರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಭಾರತೀಯರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿದೆ. ನಾಡಿನ ಕಲ್ಯಾಣ, ನಾಡು ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ತ್ಯಾಗ ಎನ್ನುವುದು, ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು, ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಉದ್ದೇಶವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತಃ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾಲವನ್ನು ಕಾದು ನೋಡೋಣ. ನನ್ನ ಸಹೋದರರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟು ಯಾರು ಕೈಬಿಟ್ಟರೂ ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಹಿಂದೆಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೂ ಸಹ ಕೈಬಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸನ ಕೊಡುತ್ತೇನೋ ಆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನೂ ಸಹ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ)

ರಂತೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಅಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕವರೂ, ಮೈಸೂರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ 1½ ಕೋಟಿ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಾ, ಪಾಚಾ, ಮನಸಾ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ, ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ, ಹಿಂದೀ ಉರ್ದು, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನೊಲಕ ಭಾರತದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಚಾರ. ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ನುಮಾರು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏಕೀಕರಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಯ ಫಲಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, 9½ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ಉತ್ಸಾಹವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ದಿನವೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯಿತು. ರಾಜೀ ಪ್ರಹಾರ ಕೂಡ ಆಗಿ ರಕ್ತಪಾತವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಅತಿ ಜರೂರಾದಂಥ ವರದಿ ಇಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಸೇರಲೇಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖಂಡರು ಸಾವಧಾನವಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜಾವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆದು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಮುಖಂಡರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ದ್ರೆ ಇಂಥಾ ಇಷ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖಂಡರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿ! ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿ! ಅಂತಹ ರಕ್ತಪಾತ! ಈಗತಾನೇ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಪಕ್ಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದು, ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಚೂರುಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಏಕೀಕರಣಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಾಧಕಭಾಧಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ತಹ ಬಂದಿಗೆ ತಂದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ತರಹ ವಾದ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವಾದ, ಈ ವಾದಗಳ ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿಸಲ್ಪಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಸಿಟ್ಟು, ಕೋಪ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾಗಬಾರದೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಏಕಾಏಕಿ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ತಂದರು ಎಂದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಿಂದ ಪರಕೀಯರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರೂ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಚಿತ್ರಪಟಲವಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ಮನೆ, ದೂರದಿಂದ ಪರಕೀಯರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಳೆ ತೊಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಆಳೋಣ, ಪರಕೀಯರನ್ನೊಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಂತಿಯಿದ್ದು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನನ್ನ ಅರಿಕೆ.

ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮಹತ್ವರ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಟ್ಟೆಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚಾನಾ ವಣಿವಾಡಿ ಅವನ್ನು ಆಮಚ್ಚು ಜಾಗೃತ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ನಾಯಕರು ಈ

ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನಮಾಡಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ನದಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಪಾತಾವರಣ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು, ಇಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಇಷ್ಟು ಜನ, ಲಿಂಗಾಯತರಿಷ್ಟು ಜನ, ಹರಿಜನರಿಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಜನಾಂಗದವರನ್ನೂ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರು ಬರಿಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯವರೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಜನರು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಜನ ನಮ್ಮ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲಿ ಹಾಸನದವರೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜರ ಹಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ದಸರಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ರಾಜ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ನೀವು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನರು ಈ ವರ್ಷ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಆ ಅರಮನೆ, ಆನೆ, ಕುದುರೆಗಳ ಸವಾರಿ ಈ ವೈಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜರನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈ ಆನೆ ಕುದುರೆಯನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು? ಅಂಬಾರಿ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆತುರವಾಗಿ ದುಡುಕಿ, ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡವೆಂದೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ನನಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 12 tomorrow.

The House adjourned at Ten Minutes past One of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Sunday 20th November 1955.